

Šolske potrebsčine Marija Tičar

vseh vrst priporočaj cenj. učiteljstvu in sl. šolskim vodstvom

trgovina s papirjem in galanterijo
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 26
(nasproti „Zlate kaplje“)

Zaloga Grubbauerjevih in Slatnar-
jevih zvezkov ter vseh priprav za
obrtno-nadaljevalne šole.

Cene nizke!

Postrežba točna!

Od članov društva se zanesljivo pričakuje, da store svojo dolžnost in se udeležijo izleta polnoštevno, prav presrečno pa se vabijo tovarišice in tovariši iz konjskega in ptujskega okraja, ki imajo do Poljčan tako ugodno železniško zvezo. Ob znožju Boča se vidimo!

Učiteljsko društvo mariborske okolice priredi dne 5. junija t. l. v prijazno-divni Sliivnici sestanek društvnikov ter sploh prijateljev šolstva. Sestanek se vrši na vrtu g. Lesjaka in velja spominu na štiri-desetletni obstanek društva. Razmere ne dopuščajo, da bi lahko uprizarili p. n. udeležencem užitek kakšne slovesnosti. Samo spominjali bi se radi zgodovine našega društva, spominjali se nekdanjih in sedanjih društvnikov, duševnih buditeljev in prijateljev društva. Ustvarili bi si radi pregled o časahitrem toku. In v tej smeri misleč, pridite ta dan med nas vsi, ki imate priliko, dobro voljo in željo pomoliti tovarišu roko in pogledati mu v oko!

Zbor ob 10., skupni obed ob 1. — 3 K.
K obilni udeležbi vabi imenom društva Požegar, t. č. predsednik.

Goriško.

Sežansko učiteljsko društvo je imelo svoje letno obč. zborovanje v Sežani 8. t. m. Udeležba je bila sicer še precej lepa, a bila bi lahko še mnogobrojnejša pri tako lepem spomladanskem dnevu in to posebno od strani naših prijateljev tovarišic, ki sta bili poleg sežanskih samo dve iz ostalih občin v okraju. V svojem nagovoru ob otvoritvi zborovanja se je tovariš predsednik spominjal med drugim v vznešenih besedah v cvetju svoje dobe umrlega tovariša Črnotiča iz Kopra. V znak sozolja se dvignjevo navzoči s sedežev ter zakličejo pokojniku: »Slava!« Nato se overl zapisnik zadnjega zborovanja in prečita letno poročilo. — V tekočem letu je imelo društvo, žal, le 2 zborovanj in le 2 odbovi seji. Imeli bi sicer lahko še tretje, a je odpadlo radi uradne konference, ki bo prve dni junija. V svojem poročilu nam priporoča tajnik, naj se posebno sedaj v teh kritičnih časih toliko tesnejše oklenemo svojih stanovskih organizacij. Opozarjal nas je, naj ne bomo preveč osebni in malenkostni, marveč stvarni. Držimo se društva po geslu: V potrebah — edinstvo, v dvomih — prostost, povsod pa blagosrčnost in ljubezen. Tov. poročevalec nam priporoča tudi, naj se strogo držimo sklepov, ki so bili sprejeti na zborovanjih, ker drugače so sklepi, kakor tudi društvo samo brez pomena. Tovarišica blaginčarica toži, da so nekateri tovariši in tovarišice zapustili okraj, ne da bi poravnali zaostalih udnin pri društvu. Tako postopanje od strani članov in članice se splošno obsoja. Nekateri so bili mnenja, da se take nemarneže prisili notariatskim potom do plačila. Ako se tega ne doseže izlepa, se utegne to tudi zgoditi. Čistega imetja v blaginji je le borih 77 K 20 v; zaostalih udnin je pa celih 288 K; v hranilnici je 110 K 75 v; vsega imetja je tedaj 485 K 75 vin. Referat tovariša Josipa Mahorčiča »Načrt reforme ljudske šole« je bil marljivo sestavljen ter je provzročil jako poučljivo in interesantno debato. Zaradi tega pretresovanja smo sklenili naprositi avtorja gg. Schreinerja in Hubada, da bi blaginjo čim prej izdali obljubljene prikrasane »Čitanke« za eno in dvorazrednice. Istočasno se ju tudi naprosi, da opuste pri novih izdajah ono onikanje raznih oseb, ki ni več v navadi. Sprejme se tudi predlog, da predloži eden izmed članov prihodnji konferenci Widrovo »Moje prvo berilo« v potrjenje. K sklepu se tovariš predsednik zahvali tov. referentu za obilni trud ter ga priporoča ostalim, posebno mlajšim tovarišim in tovarišicam v posnetje. V odbor so bili izvoljeni sledeči tovariši: Josip Ravbar, France Vendramin, Avgust Peček, Milan Volkov, Anton Baša, Albert Poljšak in tovarišica Angeia Orlova. Delegatom za prihodnje zborovanje je Zaveze v Ljubljani se je določilo sledeče: Josip Ravbar, Josip Strekelj, Alojzij Hreščak, France Vendramin, Albert Poljšak in Angeia Orlova. Po zaključku zborovanja se je vnela interesantna debata o potrebi naše organizacije v javnem življenju, ki se je zaključila pa šele potem, ko smo vtlačili naše sitne želodce in se razšli vsak na svoj dom. Vračaje se, smo pa nesli s seboj trdno zavest, da živi še vedno med nami duh stanovske zavesti ter da stoji naše društvo še vedno na trdnih nogah in da ni še omajal njega opore ravno v tem kritičnem času moreči in grizajoči zob časa.

Istra.

Slovensko učiteljsko društvo v Istri. je zborovalo dne 8. maja t. l. v Dekanih ob polnoštevno udeležbi. Kot gosta sta prisotvovala gg. E. Čeh in dekanski tajnik občine F. Kosmina. Predsednik tov. Urbančič otvori zborovanje s pozdravom na navzoče ter omenja, da so društvu na novo pristopili tovarišice in tovariši: Lenarčič, Stegu, Janovsky, Kraševac, Novak in Gribec. Živel! Nato prečita svoje poročilo o društvenem delovanju oziroma »nedelovanju« v preteklem upravnem letu. O tem poročilo se vname daljša debata. — Blagajnik tov. Jereb poroča o stanju računov in blagajnice v preteklem letu ter o proračunskem osnutku za bodoče leto. Overovatelj računov se določita tovarišici Resova in Ivančičeva ter tovariš Juh. Blagajnik dobi absolutorij. Za tem prečita predsednik izmed došlih spisov okrožnico uredništva lista »Dan« ter prošnji učiteljskihnikov in dične Zaveze glede podpore. Prvi dopis se vzame z zadovoljstvom v znanje, a učiteljskemu skladu in naši Zavezi se določi prispevek po 10 K. Glede volitve novega odbora. Z vzklikom je bil predsednikom voljen tov. Fr. Venturini, nadučitelj v Borštu, odbornikom pa tovarišica Mikuluž in tovariši Jereb, Leonardis in Košutnik. Kot delegatje k Zavezinemu zborovanju se samovoljno priključita tovarišici Resova in Čendemova poleg tovarišev Venturinja, Jereba in Ceruta. Pri točki »razni predlogi« nam pove tov. Urbančič, kako je naš deželni odbor sam uredil prejemke deželnim uradnikom, kar jim sicer privoščimo, toda nejevolja nas je obšla, ko omeni, kako so našo učiteljsko deputacijo odslovili, češ: »Za učitelje ni denarja!« Ko nam se tovariš Valentič sporoči, da je deželi nakazan državni prispevek (približno 300.000 K), stavi Urbančič predlog, naj se prošnja za draginjsko doklado ponovi čimprej, obenem naj se vloži novo prošnjo, da se nam določijo dohodki uradnikov (pod c) ter primerna aktivitetna doklada. Umljivo, da so bili vsi predlogi enoglasno sprejeti! O tem se obvesti tudi hrv. učit. društvo in ono italijanskih kolegov v svrhu enotnega postopanja v tej krušni zadevi. Tudi pri razpravljanju o definitivnosti, o celibatu kolegij ter v enotnem postopanju učiteljstva o priliki nekaterih verskih vaj šolarjev se je kaj živahno debatiralo. Ko je bil dnevni red izčrpan, zaključijo novi predsednik zborovanje s pozivom, da se vsi oklenemo stanovskega društva, v katerem edinem je potom našega dela naš — spas. Na veselo snidenje z vsemi na prihodnjem zborovanju! — Dornberški.

Književnost in umetnost.

»Popotnik« objavlja v svoji 5. letošnji številki to-le bogato vsebino: 1. J. Baukart: Vzgojni vpliv ceste. 2. A. Nečajev — K. P.: Novejši uspehi eksperimentalne psihologije. 3. G. Kerschensteiner — Pav. Fleré: Šolstvo v Münchnu (konec). 4. † Fran Orožen. 5. Književno poročilo: Ocene. Novosti. 6. Razgled: Časopisni vpogled. Pedagoški paberki. Šolska higijena. Šolske in učiteljske vesti. Srednje- in višje-šolski vestnik. Šolstvo na slovenskem jugu. Inostransko šolstvo. Razne vesti. Mala poročila.

Razpis nagrade za komponiste. Naučno ministrstvo razpisuje nagrado v znesku 2000 K za komponiste. Prosilci za to nagrado morajo predložiti kako opero ali kak oratorij ali kako simfonično opero ali kako opero za komorno muziko itd., in sicer eno samo delo do 1. avgusta t. l. naučnemu ministrstvu. Razsodba je poverjena posebni komisiji.

Politiški pregled.

* **Poslanska zbornica.** V čeških vrstah so govorili o ustanovitvi skupne opozicijske »Slovenske Unije«. Ali Šušteršičev klub se noče sprijazniti s to mislijo, marveč plava v vladni tabor.

* **Proračunski odsek.** V proračunskem odseku je imel minister Zaleski svoj eksperiment, ki je posebno zanimiv zaradi tega, ker podaja navade o izdajah na izredne vojaške priprave v balkanski krizi. Zaleski je izjavil, da monarhija ni izdala več kot 300 milijonov kron. Med mnogimi poslanci so se takoj izrazili dvomi o teh navadnih, in splošno domnevali, da so številke silno optimistično znižane.

* **Lahi in trializem.** Nekov Battara piše v rimski reviji »Rassegna« tudi o trializmu in vidi seveda edino slovansko nevarnost. Nemci so že vsi veseli, češ, vidite sedaj, tudi Lahi so uvideli, da trializem ni nič drugega kot protilaška in protinemska zver. Nemški listi pozdravljajo ta članek z radostjo in pozivljajo na skupno delo proti Slovanom.

Kranjske vesti.

—r— **Šolstvo v ljubljanskem občinskem svetu.** Na zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta je v imenu šolskega odseka poročal občinski svetnik tovariš A. Likozar o dopisu mestnega šolskega sveta glede zgradbe nove mestne dekliške ljudske šole, odnosno razširjenja zasebne dekliške osemrazrednice v Lichtenhurničnem sirotišču. Mestni šolski svet nasvetuje, da naj se da občinska podpora za prizidek k Lichtenhurničnemu sirotišču, da se napravijo tam še 4. razredi. Odsek priporoča, da naj se magistratu preden sklepa definitivno, predloži proračun za tak prizidek. (Sprejeto.) Isti poročevalec poroča o dopisu deželnega šolskega sveta glede nedostatnih prostorov na mestni nemški dekliški ljudski šoli. Zgradba III. mestne ljudske šole naj se pospeši in nemška dekliška ljudska šola potem namesti v prostorih, ki jih ima sedaj ta šola. Občinski svetnik Pammer izraža željo, da se to zgodi čim prej, treba pa bo misliti na lastno poslopje. Oba predloga sta bila sprejeta.

—r— **Vrtnarice otroškega vrta sv. Cirila in Metoda na Jesenicah** (Gorenjsko) so prošile občinski zastop za draginjsko doklado, ki so jo uživali za časa gerentstva, in potem pa so se jim po županstvu zopet odvzele. Ker pa ima v občinskem zastopu glavno besedo župnik Skubic in ker je ta gospod jako šarmanten ter se vedno ravna po Kristovem nauku: »Bodite usmiljeni«, se je vsem odrekla podpora, dovolila se je le vrtnarici gđ. Angeli Ravnikovi v zahvalo zato, ker hodi kot vrtnarica C. M. družbe v »Katoliški dom« ploskat župniku Skubicu, kadar ta strastno udriha po C. M. družbi in govori o cirilmetodariji.

—r— **Zatišje pri Cerkljah** se je razpuščilo, tako je bilo čitati v novinah. Da li je bil tozadevni sklep občinskega sveta v Ljubljani umesten ali ne, o tem razpravljati ni moja naloga, pač pa sem moralno primoran zavrniti obdolžitve, ki so se jih posluževali kot vzroke razpusta. Med njimi so navajali, da Zatišje ni doseglo pričakovanih uspehov, da je g. sodnik Milčinski odsvetoval nadaljnje vzdrževanje v korist drugim dobrodelnim namenom, da so otroci delali škodo kmetovalcem, da so bolehal in da se jih je polasčalo »domotožje«. Na koga vračajo gg. domnevene neuspehe: Na nadzorstvo, ki se je moralo samo truditi, da je odpravilo napake, ki so jih zakrivil drugi. Prvo leto so poslali iz Ljubljane velikansko ekspedico dečkov in deklic pod vodstvom mladih fantov, pripravnikov, ki bi v njih tedanji mladosti sami potrebovali nadzorstva ali vsaj vodstva. Kot cerkljanski učitelj sem strahoma zrl na vse, kar se je počelo v Zatišju. Svojih misli o preureditvi nisem nikomur prikrival, a se mi je reklo, da je geslo: »Popolna prostost — brez slehne discipline.« Molčal sem kot cerkljanski učitelj, opazoval pa gibanje in vrenje kot rojen ljubljčan. V ta nesrečni vrvar je zašel g. mladolinjub sodni svetnik Milčinski in prav nič se mu ni čuditi, da je magistratu nasvetoval, naj razpusti Zatišje. On je videl, kar je videl — naj bi še slišal, in bilo bi veliko slišati. Res so se tukajšnji posestniki opravičeno pritoževali zaradi nadležnih otrok, tatvine in poškodb na travnikih in njivah. Toda kdo je bil vsemu kriv? Mari mlado nadzorstvo, ki je bilo brez vodstva in je ravnalo po danih navodilih in geslu? Prosim! Drugo leto je bilo za spoznanje boljše, toda — saj veste! In kje je bila zopet krivda? Pri zeleni mizi. V najtežavnejši dobi, v tretjem letu, sem podpisani prevzel vodstvo Zatišja, a ne za 100 K, marveč, da bi uredil razmere, pokazal, kako je postopati v zavodih (bil sem v tem vzgojen) in da bi pridobil Zatišju vsaj nekaj ugleda. V ta namen sem si zagigural pred prvo nadzorstveno sejo polnomoč in sestavil strog poslovnik, ki smo ga kar najnatančneje izpolnjevali. Vedel sem, da bo po vseh aferah moje stališče jako težko in zlasti, ko mi je »Slovenec« grozeče namignil, češ: Letos je prevzel vodstvo Zatišja cerkljanski učitelj, radovedni

smo, če se bo v zavodu še tako popivalo? Tekom meseca smo skrbeli, da so se otroci zabavali in razvedrevali, priredili smo patriotično igro, oblekli smo jih v vojake, menjaje smo brali, prepevali, pisali in »ni bilo domotožja«. Imel sem le enega otroka, ki mu je bil strogi red popolnoma tuj, da smo ga morali izključiti. Otroku nismo pustili kopati v tukajšnji tekoči vodi, ki ima v najhujši vročini 8° R in domačinom niti na misel ne pride, da bi se kopali v njej. Tu je bil vzrok neprestanim vratnim boleznim, ki so stale letno po 500 do 600 K. Naš poslovnik je prihranil te izdatke, zakaj ni bilo več bolnikov. Uvedena disciplina je zabranila, da bi se imeli kmetovalci pritoževati zaradi poškodb. Kolonijo je nadzoroval deželni nadzornik g. Levec. Čudil se je disciplini in upravi ter je jako pohvalno poročal dež. šolskemu svetu. Starši so osebno in pismeno odobraval strog, a vendar razvedrujoči red in še celo »Sl. Narod« je priobčil pohvalno in zahvalno notico od strani staršev. Otroke sem oddal v Ljubljano zdrave, nepohabljene, okrepane in za 101 kg težje. Upal sem, da je moja kolonija dosegla vse »zaželjene uspehe« in sem tozadevno tudi poročal mestnemu magistratu, in tedanji g. župan Iv. Hribar je poročilo temeljito prečital in mi izrekel osebno priznanje, s čimur je dokazal, da so doseženi pričakovani uspehi. Tega težkega bremena iz različnih vzrokov nisem hotel več prevzeti, moram pa trdit, da so vsi moji nasledniki še tri leta prav vzorno in brez vsakršnih predbacivanih pogrškov vodili počitniške kolonije, tako da za njimi v Cerkljah ni bilo nikakih neprijetnih odmevov, zato so pa v Ljubljani zvrtni golido na vse. Navedlo naj bi se rajši prave vzroke. — J. L., voditelj tretje kolonije.

—r— **Deška šola v Kočevju zaprta.** Deško ljudsko šolo v Kočevju so zaprli zaradi ošpic. Šola ostane zaprta do 2. junija.

—r— **Iz ljudskoolške službe.** Za supletinjo na ljudski šoli v Dobrem polju je imenovana bivša supletinja na mestni slovenski dekliški šoli v Ljubljani Karolina Klečeva. — Za supletinjo v Knežaku je na mesto zaradi bolezni na dopustu se nahajajoče učiteljice Ane Šestove imenovana supletinja Marija Furlanova.

—r— **Iz Novega mesta poročajo:** Novi nadzornik Štrukelj se je baje izrazil proti nekemu somišljeniku, da je on poslan v naš in črnomeljski okraj še iz višjih razlogov, nego je samo nadzorništvo. Vemo, kaj ima c. kr. nadzornik v mislih, in vemo tudi, zakaj so poslali ravno njega v ta dva okraja, kjer je tako bore malo Slomškarjev. Trdoglavce bo treba malce pritisniti in pa prisiliti, da pristopijo k tej zvezi. In to ravno je ono popotno brašno, s katerim so ga obložili skrbni gospodje, ki naj bi gledalo novemu nadzorniku iz potne torbice, ko bo na inšpekcijskem potovanju obiskaval značajne učitelje. Vprašamo pa c. kr. okrajnega glavarja kot predsednika c. kr. okrajnega šolskega sveta, se li strija s tem, da bo njemu podrejeno uradništvo, namesto da bi nepristransko opravljalo svojo službo, uganjalo le strankarsko politiko? Okr. glavarja poznamo, da je vnet za povzdigo šolstva, — a kaj poma-ga, če mu njegovo podrejeno osebje za-lubno podira, kar on zida, Prejšnji nad-zornik se ni utikal v političke stvari na svojih uradnih potih in poslih — bil je nepristranski proti vsakemu — zato se je pa tudi šolstvo tako lepo razvijalo in razvilo pod njegovim nadzorstvom. Novi nadzor-nik pa že kaže nož, ki bo odrezal vse le po eni strani. Zato prosimo okrajnega gla-varja kot njegovega šefa, naj mu kratko-malo pove, da je po milosti klerikalcev si-cer imenovan za nadzornika — ne pa za političkega priganjača.

Štajerske vesti.

—š— **Iz deželnega šolskega kveta.** V siji dne 17. maja so bili definitivno nastavljeni: Matilda Požarijeva v Voljniku — okolici; Ivan Kranjc pri Sv. Lovrencu na Dr. p.; Regina Gobčeva v Majšperku; Friderik Majcen pri Sv. Urbanu nad Ptujem; Avgust Salamun v Rogatcu; stalno je vpokojena učiteljica ročnih del v Zgor. Radgoni Amalija Pirchova.

—š— **Slovenjbiški okrajni šolski svet** je storil v svoji seji z dne 16. maja sledeči sklep: Z ozirom na dejstvo, da je učiteljska beda dosegla že vrhunec, regulacijo plač pa je pričakovati šele po delazmožnosti deželnega zbora, se naprosita

deželni odbor in visoka vlada, da izvenparlamentarnim putem ukreneta pomoč v dopustnem obsegu, obenem pa uporabi vsa svoja vpliva za delazmožnost deželnega zbora, da se definitivno uravnajo učiteljske plače v smislu činovnih razredov od XI.—VIII. in da na ta način prideta do miru učiteljstvo in šola in da se dalje z zapostavljanjem učiteljstva ne ovira tako potrebnega razvoja šole v deželi. — Ta predlog je bil soglasno sprejet.

—**Iz Keblija** nam pišejo: Na praznik dne 1. majnika, po večernicah je priredilo za ljudsko izobrazbo vneto učiteljstvo v Kebliju nad Čadramlji kaj dobro uspelo šolsko veselico. Na dnevnem redu sta bili 2 igri, namreč enodejanka »Darežljivi otroci« in dvodejanka »Lažnjiva Milena«, ki sta obe — zlasti pa zadnja — zaradi vzgojne tendence na mnogobrojne poslušalce dobro vplivali. Zasluga, da sta se igri tako gladko proizvajali, gre gđ. učiteljici Očkovi, ki ji naj bo uspeh igre v bodrilo za nadaljno delovanje! — Med predstavama so učenci prav mično zapeli Kosijevu spevoigro: »Kosova gostija« ter so zopet — kakor že lani pri Kosijevih »Štirih letnih časih« — dokazali, da imajo tudi Pohorci čut za petje in da delaven učitelj tudi v manj ugodnih razmerah z vztrajnostjo in iz ljubezni do dobre stvari doseže lepe uspehe. — In kaj naj še rečemo o vrlih tamburaših, ki so nas pred predstavo in po predstavi kar očarali s cejo vrsto ličnih in za kratek obstoj tamburaškega zbora jako dobro prednašanih komadov! Človek bi mislil, da je skoro nemogoče doseči takih uspehov s preprostimi fanti. Pa tov. nadučitelj Bregant je pokazal, da mogoče! Čast mu! Pozabiti še ne smemo omeniti, da je precejšen del omenjenih uspehov pripisovati zgledni vzajemnosti med učiteljstvom in katehetom, ki se najbolj opaža pri tamburanju, ko vsi trije pionirji kulture sedijo v sredini preprostih kmetiških fantov ter udarjajo krepko na strune — v izobrazbo in zavednost pohorske mladine in pohorskega kmeta.

—**Iz Čadramelj** nam poročajo: Dne 27. aprila po večernicah se je vršil na tukajšnji šoli 18. roditeljski sestanek. Obisk od strani staršev je bil nepričakovano dober, največja šolska soba je bila nabito polna. Predaval je najprej domači nadučitelj tov. Brumen. Raztolmačil je staršem sodelovanje ljudske šole na polju oskrbe in varstva otrok, posebno natanko pa medsebojni stik šolskih vodstev s sodišči, ako se imajo zagovarjati tamkaj ne doletni zaradi kakršnegakoli pregreška. Dobro je, da so o tozadevnih nalogah šole ozir. učiteljstva poučeni tudi starši; ne dvomno bodo — kolikor mogoče — vplivali na svoje varovance, da ne bodo že v šoli dobivali »pik«, ki bi jim utegnile v poznejšem življenju le škodovati. — Za tem je še predaval okr. živinozdravnik iz Poličan g. Hinterlechner v imenu konjiške podružnice c. kr. kmet. družbe za Štajersko prav poljudno in zanimivo o praktičnih gospodarskih zadevah iz svoje stroke. Taka gospodarska predavanja so za naše kmete jako koristna; saj so v vseh panogah potrebni pouka.

—**Iz Keblija** nam poročajo: Tukajšnji krajni šolski svet se je v svoji seji dne 27. aprila t. l. na predlog gosp. Melliva izrekel soglasno za delazmožnost deželnega zbora in regulacijo učiteljskih plač ter poslal deželnemu odboru tozadevno resolucijo.

—**Iz Ormoža** nam pišejo: Za delazmožnost štajerskega deželnega zbora in za regulacijo učiteljskih plač sta se izrekla za ormoški okrajni šolski svetom še tukajšnji okrajni odbor in okrajni zastop v svoji seji, oz. na občnem zboru dne 10. maja t. l. na predlog okr. odbornika g. Zadravca soglasno in z odobravanjem s sledečo resolucijo: Okrajni zastop se imajo zavzemati za vse gospodarske, prometne in kulturne potrebe v okraju. Tudi šolstvo je kulturna potreba, in sicer najvišja kulturna potreba. Da mora biti tudi šolstvo okrajnemu zastopu mar, o tem smo prepričani mi sami, o tem je prepričana tudi naša učna uprava, ki sestavlja ravno iz zastopnikov okrajnega zastopa okrajne šolske svete. Učna uprava toraj sama hoče, da se zavzemajo okrajni zastopi tudi za svoje okrajno šolstvo in učiteljstvo. — Ta okolnost na eni strani in obče znana in priznana beda in pomanjkanje, ki tlači učiteljstvo, daje okrajnemu odboru i zastopu povod, da se obrača s to resolucijo do vis. štajerskega deželnega odbora, naj v odpravo uprav neznosnega stanja, v katerem se nahaja učiteljstvo, v dogovoru s c. kr. vlado provizorično takoj nekaj ukrene, zatem pa zastavi ves svoj vpliv, da postane štajerski deželni zbor vendar že enkrat delazmožen, da se izvršijo različne gospodarske in kulturne potrebe, ki čakajo nujne rešitve in da se kmalu tudi izvede definitivna regulacija učiteljskih plač, kakor jih imajo državni uradniki od

XI. do VIII. činovnega reda, saj je vsak pošten delavec vreden tudi primerne plačila.

—**Središče**. Naša trška občina je sklenila resolucijo, v kateri pozivlja 1. c. kr. vlado, da zastavi ves svoj vpliv za delazmožnost štajerskega deželnega zbora, in 2. deželni odbor, da se zavzame za regulacijo učiteljskih plač.

Goriške vesti.

—**g. Andrej Vrtovec**. V četrtek dne 15. t. m. je umrl v Tolminu tov. Andrej Vrtovec, vpokojeni nadučitelj, posestnik in trgovec. Pokojnik je bil znana in markantna oseba v Tolminu, delaven in priden mož. Bil je več let podžupan v Tolminu, član pomnoženega okr. šol. sveta, predsednik sadjarskega društva, odbornik posojilnice, gasilnega društva. »Rokodelskega bralnega društva«, »Čitalnice« in raznih drugih korporacij. Ljudstvo je znalo ceniti njegovo delavnost in poštenost, in se je obračalo nanj za razne nasvete. V političnem življenju je zavzemal odlično mesto in se je vneto boril za svoje nazore in načela in za pravice našega naroda! Bil je tudi sotrudnik našemu listu. Preostali izrekamo naše odkritosrčno sožalje! Vrlemu možu blag spomin.

—**g. Na obrtni nadaljevalni šoli v Tolminu** se vrši sklep šolskega leta dne 25. t. m. ob 9. uri in pol z otvoritvijo razstave šolskih izdelkov učencev in učenek te šole.

—**g. Sklep šolskega leta obrtno-nadaljevalne šole v Mirnu** bo v šolskih prostorih dne 1. junija t. l. ob pol 4. uri popoldne združen z razstavo letnih izdelkov obrtnih učencev.

—**g. Sklep šolskega leta obrtno-nadaljevalne šole v Ajdovščini** bo v šolskih prostorih dne 1. junija t. l. ob 10. uri popoldne združen z razstavo letnih izdelkov obrtnih učencev.

—**g. Laž**. Bivši učitelj Turk, ki je služboval na Brdih in ki je pobegnil na Balkan, je pod obtožbo veleizdaje, lšče ga krminska sodnija. To smo že poročali. »Novi čas« je porabil seveda to priliko, da zasramuje slovensko Sokolstvo. Trdi namreč, da je bil Turk nekak sokolski poglavar v Brdih. Dognalo se je, da to ni res. Vkljub temu »Novi čas« še vedno ponavlja to laž. Toliko v pojasnilo občinstvu in v označenje resnicoljubnih njegovih pristašev.

—**g. Na obrtni nadaljevalni šoli v Tolminu** bo sklep šolskega leta dne 25. t. m. ob 9. uri in pol z otvoritvijo razstave šolskih izdelkov učencev in učenek te šole. Vse podpornike in šolske prijatelje, ki se zanimajo za napredek te šole, vabi k obilni udeležbi šolsko vodstvo.

Tržaške vesti.

—**g. »Osservatore« o koncertu Glasbene Matice**. »Osservatore« je priobčil jako laskavo oceno sobotnega koncerta ljubljanske Glasbene Matice. Ocenjevalec govori najprej o delu samem — o »Mrtvaškem ženinu« — potem pa nadaljuje: »Uspeh je bil velikanski in gre zato največja zasluga zboru, ki je pel z disciplino, ubranostjo, eksaktnostjo in umerjenostjo, ki presega vso hvalo, pod vodstvom mojstra Hubada, ravnatelja ljubljanske glasbene šole. Solisti: gospa Mira Costapera, g. Josip Križaj, bas, g. Josip Rijavec, tenor, so izborno izvedli poverjene jim uloge«. — Glasbena Matica je lahko ponosna na to laskavo oceno strogega italijanskega kritika.

—**g. Skupni poučni izlet v Postojnsko jama** se vrši v soboto 24. t. m. Odhod iz Trsta s kolodvora južne železnice ob 8.45 zjutraj, povratek v Trst ob 7.06 zvečer istega dne. Vožnja tja in nazaj stane K 3.50 za osebo, vstop v jama po 50 vinarjev.

—**g. Poučni kmetijski izlet v Koper!** Kmetijska družba za Trst in okolico priredi v nedeljo, dne 25. t. m., poučni kmetijski izlet v Koper ter vabi okoličanske kmetovalce in prijatelje kmetijstva k obilni udeležbi. Tam si ogledamo državni vzorni vrt (V Škocijanu) in mnogo drugega, kar bo posebno zanimalo naše vrtnarje in je zvezano s prav malenkostnimi stroški in majhno zamudo časa. Skupni odhod s parnikom ob 3. popoldne.

Fr. Erjavčevi spisi.

Na p. n. tovariše, ki imajo sami Fr. Erjavčeve spise (Zbrane, Domače in tuje živali, kakor tudi šolske knjige) ali mi jih morejo odkod preskrbeti, se obračam s prošnjo, če bi mi posodil eden ali drugi ta dela za kratek čas. Pripravljen sem vedno na morebitno protiuslugo.

Letuš, p.: Rečica ob Paki.

Pav. Flere, nadučitelj.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové

učiteljjeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga zastonj in franko.

Slovensko Abecedo za ženska ročna dela

(II. pomnožena izdaja) po 20 vin. komad priporoča

Milena Kiferle

učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani, Krojaška ulica 8./II.

Knjigoveznica

Anton Janežič
Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana

Prešernova ulica št. 3

Ljubljana

je imela koncem leta 1912 660 milijonov kron denarnega prometa, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada. Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 ¹/₂ %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade. — Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 ¹/₄ % obrestim in najmanj 3 ¹/₄ % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Prvo splošno uradniško društvo

avstro-ogrske monarhije

na Dunaju, I., Wipolingerstrasse št. 25.

je ena največjih in najstarejših zavarovalnic za življenje v monarhiji in izvršuje zavarovanja za življenje in rente v vseh kombinacijah.

Za izboljšanje gospodarstvenega stanja, za preskrbljenost prihodnosti navezano je posebno učiteljstvo na samopomoč potom zavarovanja življenja; ugodnosti, ki jih nudi v tem obziru Uradniško društvo, pa tudi humanitetnemu delovanju namenjene uprave Uradniškega društva kažejo učitelju, da mu je najboljši, če se oklene Uradniškega društva. Iz pravega spoznanja teh ugodnosti pridružila so se

največja učiteljska društva

Avstro-ogrske Uradniškemu društvu.

Silno ugodni zavarovalni pogoji. Nizke premije. Izplačevanje nemudoma in brez odbitka.

Garancijsko premoženje koncem 1. 1912 84 milijonov kron

Stanje zavarovanj koncem 1. 1912 222 milijonov kron

Izplačanih zavarovanj do konca 1. 1912 121 milijonov kron

Pojasnila daje brezplačno in, ne da bi vprašalec prevzel kake obveznosti

Glavni zastop uradniškega društva

za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu, Radetzkystrasse 10.

Učiteljica na šestrazrednici na Dolenjskem

želi menjati službeno mesto

s kolegino na dvo-, tri- ali štirirazrednici na Gorenjskem ali Notranjskem! Ponudbe na »Upravništvu Učiteljskega Tovariša« pod št. 75.

Jernej Bahovec

naslednik: IVAN GAJŠEK

- trgovina s papirjem -

Sv. Petra cesta št. 2.

priporoča slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec

v Gorici

Tržaška ulica št. 16

v lastni hiši

in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetiške šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov

za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.